

Dosarul nr.2ra-89/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (E. Galușceac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ion Negara și Victor Negara,
reprezențați de avocatul Călin Bobeică,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Negara și
Victor Negara împotriva lui Ruslan Stratulat, intervenient accesoriu notarul public
Oxana Melnic privind declararea nulității testamentului,
împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2017, Ion Negara și Victor Negara, prin intermediul avocatului
Călin Bobeică, au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan
Stratulat, intervenient accesoriu notarul public Oxana Melnic privind declararea
nulității testamentului.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că sunt copiii biologici a lui Mihail
Negara.

La 20 octombrie 2010 Mihail Negara a autentificat la notarul public Oxana
Melnic testamentul cu nr. 11891 prin care a testat toată averea sa lui Ruslan
Stratulat.

Consideră că testamentul menționat urmează a fi declarat nul pe motiv că
acesta a fost încheiat prin dol, așa cum sora tatălui Sofia Stratulat, avînd scopuri
meschine, l-a convins pe tatăl lor să întocmească testament pe numele fiului ei,
ducându-l în eroare că-l va întreține pe parcursul vieții. Au menționat că tatăl lor
Mihail Negara permanent se afla în stare de ebrietate, în realitate doar ei l-au
întreținut și i-au purtat de grijă.

Au indicat că dînșii, cît și mama lor Natalia Negara, nu au cunoscut despre
existența testamentului contestat.

Reclamanții au solicitat declararea nulității testamentului nr. 11891 din 20
octombrie 2010, încheiat între Mihail Negara și Ruslan Stratulat, autentificat de
cătore notarul public Oxana Melnic.

Prin hotărârea din 14 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Negara Ion și Negara Victor împotriva lui Stratulat Ruslan, intervenient accesoriu notarul public Oxana Melnic cu privire la declararea nulității testamentului nr. 11891 din 20 octombrie 2010, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că, reclamanții s-au adresat cu cerere de chemare în judecată peste termenul special de 1 an de la data deschiderii succesiunii, în interiorul căruia ultimii pot să-și apere dreptul încălcat pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată cu privire la declararea nulității testamentului or, dreptul reclamanților la înaintarea prezentei acțiuni a apărut din XXX, data decesului și deschiderii moștenirii după decesul lui Mihail Negara, fapt confirmat prin certificatul de calitate de moștenitor eliberat de notarul public Oleg Belicesco pe numele lui Ruslan Stratulat din 21 noiembrie 2016, termen care respectiv a expirat la data de 24 mai 2017, însă reclamanții au omis prezentul termen și au depus acțiune la data de 06 iunie 2017.

Prin decizia din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Negara Ion și Negara Victor ca fiind neîntemeiat.

S-a menținut hotărârea din 14 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Negara Ion și Negara Victor împotriva lui Stratulat Ruslan, intervenient accesoriu notarul public Oxana Melnic cu privire la declararea nulității testamentului.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond justificat a respins cererea ca fiind înaintată cu omiterea termenului de prescripție, așa cum termenul de prescripție la înaintarea acțiunii prin care se solicită nulitatea testamentului începe a curge nu de la data acceptării succesiunii și deschiderii procedurii succesoriale de către notar, dar din data decesului persoanei care a lăsat moștenirea.

Instanța de apel a concluzionat, că prima instanță a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a interpretat și aplicat corect normele de drept material cu pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate pe circumstanțele de fapt constatate nemijlocit în ședința de judecată prin probe pertinente și concludente.

La 06 septembrie 2018, Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 14 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Ca temei de declarare a recursului au menționat prevederile art. 432 alin. (2) lit.c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului au indicat că nu este temeinică poziția instanței prin care reclamanții urmau să cunoască despre existența testamentului, menționând că la data deschiderii succesiunii urmau să cunoască despre procedura deschiderii succesiunii și existenței testamentului.

Au menționat că prin certificatul de calitate de moștenitor legal prezentat de către pîrît, este evidențiat că dosarul succesoral nr.537363/14-2016 a fost deschis la 09 iunie 2016, acțiunea a fost depusă la data de 06 iunie 2017, adică în termenul legal prevăzut de art.1474 Cod civil, - 1 an de la data deschiderii procedurii succesoriale, fapt care nu a fost luat în considerație de către instanță.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 13 iulie 2018 (f.d.150).

Prin urmare recursul declarat la 06 septembrie 2018 de către Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 28 noiembrie 2018, în adresa intimaților, a fost expediată copia recursului declarat de Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 17 decembrie 2018 Ruslan Stratulat a depus referință la recursul declarat de Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică, considerînd că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a

constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Negara și Victor Negara, reprezentați de avocatul Călin Bobeică.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh